

research: French 'antiquités-brocante' markets, dépôts-ventes and Emmaüs

keywords: France, collecting, markets, brocantes, antiquités, dépôts-ventes, Emmaüs

Snuffelen

Bepaalde Nederlandse woorden zijn niet zo eenvoudig te vertalen. Wat wij 'gezellig' noemen, schijnt iets aan te geven waarvoor geen goed anderstalig woord met vergelijkbare betekenis is te vinden.

Een anderstalig woord vertalen in het Nederlands is soms ook moeilijk. Het franse werkwoord *chiner* is een dergelijk woord. Een *chineur* is iemand die rommelmarkten, kringloopwinkels, antiekbeurzen, en dergelijk afloopt op zoek naar dat éne koopje. Menigeen onder ons zal zich daarin herkennen. Men kan het 'snuffelen' noemen, maar zal er dan toch een korte omschrijving ter toelichting bijgeven.

Waar?

In Nederland kennen we de weg om onze verzameling aan te vullen. Belangrijke bronnen als verzamelbeurzen, 'rommel'-markten en kringloopwinkels; we weten de informatie daarover te vinden.

Maar in Frankrijk, hoe weet je wáár - binnen bijvoorbeeld een straal van zo'n 50 km van je vakantieadres - met kans op succes iets moet zoeken? Naast de winkels waar ze gebruikte spullen aanbieden - van rommel tot antiek - zijn er een aantal andere mogelijkheden:

1. 'brocante'-markten en beurzen,
2. Emmaüs kringloopwinkels,
3. dépôts-ventes,
4. veilinghuizen

1 Brocantemarkten en -beurzen

In Frankrijk zijn er elk week-end wel meerdere rommelmarkten en/of antiekbeurzen: In tien jaar tijd verdrievoudigd tot bijna 3800 per jaar. Landelijk gezien, zijn de meeste markten in het arrondissement 'Ile-de-France', met Parijs als middelpunt, gevolgd door 'Nord-Picardie'.

Om te weten waar de *chineur* mogelijk zijn slag kan slaan, is het goed te weten dat er enkele periodieken zijn - in vrijwel elke *Presse* verkrijgbaar, en zeker twee ervan ook in de grote supermarkten - waarin een agenda van de meeste rommelmarkten, antiekbeurzen en dergelijke vermeld wordt.

Periodieken

In de bedoelde bladen wordt achter het nummer van het arrondissement aangegeven: in welke plaats de markt of beurs is, het tijdstip ervan, de aard van de markt of beurs, het aantal exposanten, of de exposanten (erkende) handelaars zijn of plaatselijke bewoners en of er entreegeld wordt gevraagd (zelden!) en hoeveel. Soms ook, of het gebeuren binnen/overdekt of buiten plaats vindt. Naast deze gegevens bevatten ze alle vele 'kleine advertenties' waarin - per rubriek - zaken worden gevraagd of aangeboden. Elk blad geeft ook aan enkele onderwerpen enige speciale aandacht. In sommige bladen zijn rubrieken, waarin objecten worden getoond, vergezeld van prijzen. Leuk, om na herkenning van een vergelijkbaar object in de eigen verzameling, je rijk te wanen.

Welke? (peildatum mei 2004, aan de gegevens kunnen geen rechten worden ontleend):

Naam periodiek:	Blz:	dgn:	adv:	prijs:	uitg:	e-mail:	opmerkingen:
Aladin	82+82	± 45	» 1000	€ 3,80	No. 191	www.aladinmag.com info@aladinmag.com	M, A4, 1, 7
la vie du Collectionneur	30-48	± 10-24	± 1000	€ 2,00	9 ^e jrg		H, tab
Le Chineur	132	± 45	» 100	€ 3,50	No.79	lechineur@wanadoo.fr	M, A4, 1, 2, 3
Antiquités Brocante	196	± 45	± 2600	€ 4,50	No.75		M, A4, 1, 4, 5
Collection	132	± 45		€ 3,50	No.7		M, A4, 1
Chinambule	148	± 45		€ 2,00	No.2		M, A4, 1, 6

Opmerkingen bij de tabel:

H hebdomadaire (weekblad)

M mensuelle (maandblad)

blz. = omvang in pagina's

dgn. = aantal marktdagen

adv. = aantal kleine advertenties

1. in kleur, plaatsen van een advertentie is gratis

2. selectie van nationale en internationale veilingen per verzamelthema

3. lijst van geregelde markten

4. uitgebreide rubriek 'gezien bij antiquairs en/of beurzen' met vraagprijzen

tab = krantvorm 'tabloid'

A4 = formaat A4

5. vermelding of de markt 'exterieur' of 'interieur' is.

6. markten gerangschikt in 17 regio's, gedrukt op krantenpapier

'Antiquités Brocante' en 'Collection'

7. agenda als losse bijlage

zijn van dezelfde uitgever

Syndicat d'initiative

Bij de plaatselijke VVV's (*Syndicat d'initiative* of *Bureau du tourisme*) zijn meestal gratis overzichten van de markten in de naaste omgeving verkrijgbaar. Soms blijkt er een interessante, maar niet in de landelijke bladen vermelde rommelmarkt in een naburig dorp te zijn.

In dagbladen met een regionaal katern worden zeer plaatselijke 'vide-greniers' aangekondigd. Het probleem is, dat niet altijd bekend is op welk tijdstip die aankondiging plaats vindt.

De handelaars (exposants)

Men kan zowel beroepshandelaars - *professionnels* - als plaatselijke bewoners - *habitants autorisée* of *particuliers* - met hun spullen op de markt zien staan. In de periodieken wordt aangegeven welke men kan verwachten. De beroeps letten er goed op dat er geen hobbyverkopers van buiten het dorp / de stad onder hun duiven schieten. Als op een rommelmarkt zowel handelaars als bewoners hun nering aan de man/vrouw proberen te brengen, wordt dat ook aangegeven. Het kan een enkele keer voorkomen dat geen opgave is verstrekt over de aard van de exposanten. Denk er aan, dat ook op een *puces* of *vide-greniers* (zie hierna) beroepshandelaren kunnen staan.

Soort markten

Voor men op pad gaat, is het goed te weten om wát voor markt het gaat, en het is zaak om de informatie op hun juiste merites te beoordelen. Vooraf; over de hoogte van de gevraagde prijzen in relatie tot de toegekende waarde valt nauwelijks iets zinnigs te zeggen. Wel is het goed te weten dat in vrijwel alle gevallen de vraagprijs *à débattre* is; er valt over te praten.

Bedenk dat een markt soms een aardig beeld - hoewel betrekkelijk - geeft over de waarde van de eigen verzameling. Voor de liefhebbers vormen markten een (meestal) gratis te bezichtigen uitstalling van objecten, anders dan bij de meeste musea. Het is mogelijk om de uitgestalde waren te bekijken, ze aan te raken, ze te bevoelen en ten slotte overwegen ze te kopen. De moeite van een trip soms dubbel en dwars waard!

?? **Antiquités.** Bij 'antiek' denkt men toch aan oud en kostbaar. Bij het bezoeken van *Salons des antiquaires* - te vergelijken met een antiek(jaar)beurs bij ons - vallen echter vooral de hoogte van de vraagprijzen op. Als iemand met kennis van zaken een bepaald 'antiek' meubelstuk zoekt, of is geïnteresseerd in een bepaald genre sculptuur, kan hij mogelijk hier slagen. Omdat verder zoeken niet nodig is (?) zal de hoogte van de prijs geen belemmering vormen.

?? **Antiquités-brocante.** Mag men bij *antiquaires* toch enige kwaliteit verwachten, *brocanteurs* (*brocanteuses*) zijn mensen die beroepsmatig handelen in datgene wat men in het algemeen op *puces* en *vide-greniers* kan kopen. Zijn/haar handel omvat de betere rommel, en een enkele keer echt

waardevolle verzamelstukken. Op de *Salons antiquités-brocante* kan men - uiteraard - beide handelaars aantreffen. Men kan op een dergelijke Salon soms aardige zaken kopen tegen redelijk tot hoge prijzen.

?? **Brocante.** Een markt waar alleen handelaren hun spullen aanbieden. De aangeboden waar loopt uiteen van rommel tot aardige, maar zelden waardevolle artikelen. De prijzen zijn uiteraard die van handelaren.

?? **Brocante et puces** of **Brocante et vide-greniers.** Naast *brocanteurs* mogen op deze markten ook bewoners hun overtollig waren aanbieden. Houdt er rekening mee dat de minimum verkoopprijs die een *brocanteur* hanteert, om een aantal zakelijke redenen ongeveer driemaal zo hoog moet zijn, als dat wat hij er zelf - aan een particulier - voor heeft moeten betalen. Omdat aan dit soort markten ook plaatselijke bewoners deelnemen, kan het zijn dat iets bij de *brocanteur* € 50 kost, en een zelfde voorwerp bij de amateur twee kramen verderop na enig pingelen voor € 15 van eigenaar wisselt. Een *brocanteur* vindt dat niet leuk. Toch zal hij niet gauw veel onder zijn prijs gaan, omdat hij *professionnel* is; hij moet er de kost mee verdienen.

?? **Puces** of **Vide-greniers** (een enkele keer *Bric-à-brac*, *Troc*, *broc* et *puces*). Deze benamingen worden gehanteerd voor markten die wij 'vlooiemarkten' (*puces*) of 'rommelmarkten' (*vide-greniers*, letterlijk 'zolderopruimingen') zouden noemen. Meestal plaatselijke bewoners, met soms een of meerdere (amateur-)handelaars er tussen. De aangeboden waar varieert - net als bij ons - van echte rommel tot verassend leuk. Bij dit soort markten is het goed om er vroeg bij te zijn, hoewel... de handelaren zijn dat ook. De gevraagde prijzen zijn over het algemeen laag tot redelijk.

Beurzen

Ongeveer eenderde van alle aankondigingen betreft verzamelaarbeurzen, met namen als: *Bourses*-, *Foires*-, *Salons*-, *Exposition-bourse*-, *Festival*-, *Marché*-, *Rencontre* + een nadere aanduiding over een of meerdere hoofdthema's.

Voorbeelden van markten waar boeken en aanverwante zaken worden aangeboden zijn: *Foire aux livres anciens et d'occasion*, *Marché au livres sur la thème de la viticulture*, *Salon des livres, disques, CP et vieux papiers*. Maar dit soort verzamelaarbeurzen kan men met elk ander hoofdthema tegenkomen.

De 'gewone' ruil- en koopbeurzen hebben meestal als onderwerp de 'platte' verzamelingen: postzegels, prentbriefkaarten, telefoonkaarten, munten, enz.

Aantal exposanten

Het vermelde aantal standhouders kan uiteenlopen van 10 tot enkele honderden, soms meer dan duizend. Hecht er geen absolute waarde aan. Het kan gebeuren dat in plaats van de aangekondigde 100 exposanten er maar 30 blijken te zijn. Bel (of laat

bellen) het bij elke markt vermelde telefoonnummer om zeker te zijn. Een groot aantal kilometers afleggen om een markt te bezoeken met de vermelding '20 exposanten', kan bij slecht weer in de open lucht en in het naseizoen op een teleurstelling uit lopen! Vrij grote markten van bijvoorbeeld 300 kramen kunnen soms worden gehouden in erg kleine

kerkdorpen, nauwelijks te vinden op de Michelinkaart. Maar... men kent nauwelijks een parkeerprobleem, en het is uitermate gezellig om te scharrelen in een weiland ingericht als marktplaats (trek bij regenweer schoeisel aan waarmee men zich in natte klei kan verplaatsen!) of een dorpje waar elk smal straatje volgepakt is met kraampjes.

2 Emmaüs kringloopwinkels

In Frankrijk zijn verspreid over het land bijna 170 Emmaüs-kringloopwinkels (vraag naar 'emma-uus'). Deze vestigingen kunnen van zeer bescheiden afmetingen zijn, maar ook in meerdere gebouwen van een grote boerderij gehuisvest zijn. Het personeel bestaat uit vrijwilligers. De spullen, van boeken, glas- en aardewerk, snuisterijen tot meubilair zijn meestal laag geprijsd.

Het aanbod kan zeer regionaal georiënteerd zijn (meubilair, gebruiksvoorwerpen). De opbrengst is voor een goed doel, en er valt – in het algemeen – niet te pingelen.

Voor recente adressen, zie

e-mail: general@emmaus-france.org

internet-side: www.emmaus-france.org

3 Dépôt-vente

Een *dépôt-vente* is een verkoopruimte volgestouwd met de meest uiteenlopende tweedehands spullen. De aangeboden goederen lopen uiteen van rommel tot antiek. Dépôts-ventes zijn overal en je vindt er (bijna) alles, van snuisterijen tot meubilair.

Waar?

In Frankrijk zijn de dépôts-ventes ontstaan aan het eind van de jaren 70, en sterk toegenomen in de 90er jaren. Vrijwel in of bij elke grotere stad, maar ook wel op het platte land kan men ze aantreffen. Er is geen standaardtype. Ze kunnen er uitzien als eenvoudige winkeltjes maar ook als enorme entrepots. Over het algemeen zijn ze zes dagen – maar vaak ook alle dagen – in de week open.

Werkwijze

In principe vindt aan- en verkoop altijd plaats tussen particulieren, onder de hoede van een deponhouder, die dus zelf niets koopt of verkoopt. De deponhouder beheert de voorraad handelswaar en bepaalt samen met de verkoper de verkoopprijs. Zijn vergoeding is beperkt tot een percentage (meestal 25% à 35%) dat op de verkoper wordt verhaald na verkoop van het object. De koper heeft daar niets mee te maken; hij betaalt de op het voorwerp vermelde prijs.

Uiteraard streeft de deponhouder er naar om zoveel mogelijk objecten in de kortste tijd te verkopen. Om die reden wordt de prijs van een voorwerp (meestal elke maand) verlaagd met met 10 tot 20 %.

Garantie

Hoewel de deponhouder niet op elk gebied een expert kan zijn, wordt van hem toch enige deskundigheid verwacht. Hij moet zowel verkoper als koper kunnen

adviseren over de aard van het object. Ook moet hij garanderen dat de oorsprong rechtmatig is.

Aanbod

Naast de 'normale' tweedehands spullen zoals kleding en accessoires, gebruiksvoorwerpen, glaswerk, keramiek en meubels, zijn er soms verrassend aardige zaken uit vervlogen tijden te koop. Verwacht geen schappen vol met reken- en tekeninstrumenten, maar alles is mogelijk...

Prijzen

De prijzen zijn over het algemeen redelijk. Door het systeem van prijsverlaging na een bepaalde tijd, kan een minder gangbaar object zelfs goedkoop worden aangeboden. Soms is afdingen mogelijk, afhankelijk van de gemaakte afspraken met de verkoper en de gangbaarheid van het artikel.

Kleine bedragen worden contant afgerekend, grotere bedragen kunnen op dezelfde wijze worden voldaan als bij de supermarkten en benzinestations. Een voorschot wordt vaak verwacht wanneer het voorwerp later wordt opgehaald.

Factuur

Men is verplicht om een *facture* uit te schrijven, en het is belangrijk om daar eventueel om te vragen! Denk om bepaalde garanties met betrekking tot echtheid en dergelijke. Realiseer het verschil tussen 17^e eeuw meubel en meubel stijl 17^e eeuw! Veiligheidshalve zal de deponhouder op de factuur liever de laatste term gebruiken. Bij kostbare stukken kan een certificaat van echtheid worden verlangd, en bij twijfel om een externe expertise. Uiteraard zijn daar extra kosten aan verbonden.

4 Veilinghuizen

Waar?

In de grotere steden zijn – meer als bij ons – wel één of meerdere veilinghuizen. In principe verschillen ze niet veel van die in Nederland. Bij de entree van een veilinghuis zijn de kijkdagen, de veilingdagen en de voorwaarden over opcenten, betalingswijze, opdrachten tot bieden, afhaaltijden en eventueel bewaarloon opgenomen. Voorafgaande aan de veiling kan men op de kijkdagen of tot vlak vóór de veiling de spullen bekijken.

Iedereen kan zijn spullen ter veiling aanbieden, maar 'rommel' wordt doorgaans niet geaccepteerd. Soms vindt er bij een veilinghuis elke week een veiling plaats. Grotere huizen houden soms veilingen gericht

op een bepaald onderwerp of veilen complete nalatenschappen.

Bij een veiling...

zijn er tenminste twee regels die men zichzelf moet opleggen:

- Bied alleen op datgene dat tijdens de kijkdagen goed is bekeken.
- Stel van te voren een uiterste biedprijs vast, rekening houdend met de opcenten (25 tot 30 %).

Niet zelden worden er op veilingen – aangemoedigd door de omstandigheden – hogere bedragen betaald dan er bij een antiquair voor zou moeten worden neergeteld!

Veilinghuizen: kijk in Les pages jaunes : Commissaires-priseurs
